

Bruxelles, 12.9.2018
C(2018) 5949 final

RECOMANDAREA COMISIEI

din 12.9.2018

privind rețelele de cooperare în materie electorală, transparența online, protecția împotriva incidentelor de securitate cibernetică și combaterea campaniilor de dezinformare în contextul alegerilor pentru Parlamentul European

O contribuție a Comisiei Europene la reuniunea liderilor de la Salzburg care se va desfășura în perioada 19-20 septembrie 2018

RECOMANDAREA COMISIEI

din 12.9.2018

privind rețelele de cooperare în materie electorală, transparența online, protecția împotriva incidentelor de securitate cibernetică și combaterea campaniilor de dezinformare în contextul alegerilor pentru Parlamentul European

O contribuție a Comisiei Europene la reuniunea liderilor de la Salzburg care se va desfășura în perioada 19-20 septembrie 2018

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292, întrucât:

- (1) Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.
- (2) Tratatul recunoaște rolul esențial jucat de cetățenii Uniunii în ceea ce privește participarea la viața democratică a Uniunii. Articolul 10 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că funcționarea Uniunii se întemeiază pe principiul democrației reprezentative, că orice cetățean al Uniunii are dreptul de a participa la viața democratică a Uniunii și că cetățenii sunt reprezentați direct, la nivelul Uniunii, în Parlamentul European. La articolul 10 se prevede, de asemenea, faptul că partidele politice de la nivel european contribuie la formarea conștiinței politice europene și la exprimarea voinței cetățenilor Uniunii.
- (3) Articolul 14 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că Parlamentul European este compus din reprezentanți ai cetățenilor Uniunii. Membrii Parlamentului European sunt aleși prin vot universal direct, liber și secret, pentru un mandat de cinci ani. Articolul 22 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că orice cetățean al Uniunii care își are reședința într-un stat membru și care nu este resortisant al acestuia are dreptul de a alege și de a fi ales la alegerile europene și locale în statul membru în care își are reședința, în aceleași condiții ca și resortisanții acelui stat.
- (4) În fiecare stat membru, procedura aplicabilă alegerilor pentru Parlamentul European este reglementată de dispozițiile de drept intern. Partidele politice au de jucat un rol esențial într-o democrație reprezentativă, creând o legătură directă între cetățeni și sistemul politic. Partidele politice naționale și regionale propun candidați și organizează campanii electorale. Autoritățile naționale sunt responsabile de monitorizarea alegerilor la nivel național. Partidele politice europene organizează campanii complementare la nivel european, inclusiv pentru candidații cap de listă pentru postul de președinte al Comisiei Europene.
- (5) O transparență sporită în sectorul alegerilor facilitează implicarea cetățenilor în cadrul procesului democratic al Uniunii și o mai bună înțelegere a politicii la nivel european.

- (6) Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului¹, a fost recent modificat² pentru a asigura o transparență suplimentară în cadrul procesului electoral european.
- (7) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1141/2014 al Parlamentului European și al Consiliului³ consolidează vizibilitatea, recunoașterea, eficacitatea, transparența și răspunderea partidelor politice și a fundațiilor politice europene, impunând printre altele partidelor și fundațiilor politice să respecte valorile pe care se întemeiază Uniunea, în special democrația, drepturile fundamentale și statul de drept, atât în cadrul programelor, cât și în cadrul activităților pe care le derulează. Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1141/2014 impune transparența relațiilor dintre partidele politice la nivel național și european. De asemenea, prin acest regulament se înființează o autoritate independentă pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene în scopul înregistrării, controlului și, dacă este necesar, impunerii de sancțiuni asupra partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene, printre altele în cazul în care aceste entități nu respectă valorile pe care este întemeiată Uniunea.
- (8) Pentru a ameliora și mai mult desfășurarea eficientă a alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European, este oportun să se formuleze și alte recomandări pe lângă cele indicate în Recomandările 2013/142/UE⁴ și (UE) 2018/234⁵ ale Comisiei, precum și în Comunicările COM(2015) 206 final⁶ și COM(2018) 95 final⁷ ale Comisiei și în Raportul 2017/030 al Comisiei⁸. În Recomandarea 2013/142/UE, Comisia a invitat statele membre să încurajeze și să faciliteze furnizarea de informații electoratului cu privire la legăturile de afiliere dintre partidele naționale și partidele politice europene. De asemenea, Comisia a încurajat partidele politice naționale să facă publică, înainte de alegeri, afilierea lor la partidele politice europene. În urma alegerilor din 2014 pentru Parlamentul European, Comisia s-a angajat, în Comunicarea

---

¹ Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a reprezentanților statelor membre reuniți în cadrul Consiliului referitoare la Actul privind alegerea reprezentanților în Adunare prin vot universal direct (JO L 278, 8.10.1976, p. 1).

² Decizia (UE, Euratom) 2018/994 a Consiliului din 13 iulie 2018 de modificare a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976 (JO L 178, 16.7.2018, p. 1). În conformitate cu articolul 2 din actul citat, Decizia (UE, Euratom) 2018/994 face obiectul aprobării de către statele membre în conformitate cu normele constituționale ale acestora și va intra în vigoare în prima zi după primirea ultimei notificări a aprobării.

³ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1141/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene (JO L 317, 4.11.2014, p. 1).

⁴ Recomandarea 2013/142/UE a Comisiei din 12 martie 2013 privind consolidarea desfășurării democratice și eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European (JO L 79, 21.3.2013, p. 29).

⁵ Recomandarea (UE) 2018/234 a Comisiei din 14 februarie 2018 privind consolidarea caracterului european și a desfășurării eficiente a alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European (JO L 45, 17.2.2018, p. 40).

⁶ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Raport privind alegerile pentru Parlamentul European din 2014, COM(2015) 0206 final.

⁷ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu intitulată „O Europă care răspunde așteptărilor: opțiuni instituționale pentru a eficientiza activitatea Uniunii Europene”, COM/2018/095 final.

⁸ Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Consolidarea drepturilor cetățenilor într-o Uniune a schimbărilor democratice, Raportul din 2017 privind cetățenia Uniunii, COM(2017) 030 final/2.

sa COM(2015) 206 final, să identifice modalități de consolidare în continuare a dimensiunii europene și a legitimității democratice a procesului de luare a deciziilor la nivelul Uniunii, precum și să examineze în continuare motivele care stau la baza nivelului constant scăzut al prezenței la vot în unele state membre și să găsească soluții pentru această problemă. În raportul său din 2017 privind cetățenia UE, Comisia s-a angajat să promoveze, în perspectiva alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European, cele mai bune practici care să îi ajute pe cetățeni să voteze și să candideze în aceste alegeri, pentru a sprijini prezența la vot și o largă participare democratică. În Comunicarea sa COM(2018) 95 final, Comisia a făcut apel la o mai mare transparență în ceea ce privește legăturile dintre partidele politice naționale și europene și a invitat partidele să își înceapă campaniile mai devreme decât în trecut. În Recomandarea (UE) 2018/234, Comisia a invitat autoritățile naționale competente să se reunească în primăvara anului 2018, cu sprijinul Comisiei, pentru a face schimb de bune practici și de măsuri practice în scopul de a sprijini desfășurarea democratică și de a încuraja o prezență la vot ridicată în contextul alegerilor pentru Parlamentul European. De asemenea, autoritățile competente ale statelor membre au fost încurajate să identifice, pe baza experienței acumulate de statele membre, cele mai bune practici în ceea ce privește identificarea, atenuarea și gestionarea riscurilor la adresa procesului electoral generate de incidente cibernetice și de dezinformare.

- (9) Comunicarea online a redus barierele și costurile interacțiunii cu cetățenii Uniunii în contextul electoral. În același timp, aceasta a făcut să crească posibilitățile de utilizare a mediului online în scopul direcționării către cetățeni, adesea în mod netransparent, a mesajelor publicitare și a comunicărilor cu caracter politic, precum și de prelucrare a datelor cu caracter personal ale cetățenilor în mod ilegal în contextul electoral.
- (10) În 2019 vor avea loc primele alegeri pentru Parlamentul European care se desfășoară în noile condiții privind securitatea. Statele membre care utilizează buletine de vot în cadrul procesului de votare se bazează și pe soluții electronice, de exemplu pentru gestionarea listelor electorale, pregătirea secțiilor de vot, înregistrarea alegătorilor și a candidaților, numărarea voturilor sau comunicarea rezultatelor. Incidentele cibernetice, inclusiv atacurile cibernetice care vizează procesele electorale, campaniile electorale, infrastructura partidelor politice, candidații sau sistemele autorităților publice, au potențialul de a aduce atingere integrității și corectitudinii procesului electoral, precum și încrederii cetățenilor în reprezentanții aleși, încredere pentru care alegerile libere sunt esențiale.
- (11) Este extrem de important să combatem campaniile de dezinformare și să nu permitem producerea unor incidente cibernetice care ar putea submina procesul democratic din Uniune și valorile care stau la baza Uniunii.
- (12) Perioadele electorale s-au dovedit a avea un caracter deosebit de strategic și sensibil în ceea ce privește eludarea online a garanțiilor convenționale (cu alte cuvinte aplicabile în afara mediului online), cum ar fi condițiile aplicabile comunicării cu caracter politic în perioadele electorale, transparența și limitarea cheltuielilor electorale, perioadele în care campania este interzisă și tratamentul egal al candidaților, precum și în ceea ce privește prevenirea incidentelor cibernetice.
- (13) Necesitatea intensificării transparenței mesajelor publicitare și a comunicărilor online cu caracter politic plătite adresate cetățenilor europeni înaintea alegerilor pentru Parlamentul European, este deosebit de evidentă având în vedere evenimentele recente, în cadrul cărora mesaje publicitare și comunicări cu caracter politic au fost direcționate prin mediul online către cetățenii Uniunii, în condițiile în care a lipsit

transparența în ceea ce privește sursa și scopul lor sau au fost reprezentate ca fiind altceva, cum ar fi editoriale de știri sau postări pe rețele sociale. În scopul creșterii transparenței alegerilor pentru Parlamentul European, sporind în același timp responsabilitatea partidelor politice care participă la procesul electoral din Uniune și încrederea alegătorilor în acest proces, cetățenii Uniunii ar trebui să fie în măsură să recunoască mai bine mesajele publicitare și comunicările cu caracter politic plătite.

- (14) În Comunicarea sa din 26 aprilie 2018⁹ privind dezinformarea online, Comisia a făcut apel la elaborarea unui cod de bune practici ambițios, prin care platformele online și industria de publicitate să se angajeze să asigure transparența și să limiteze opțiunile de direcționare pentru publicitatea politică. În acest scop, Comisia a convocat un forum multilateral care să elaboreze un Cod de bune practici, ce va cuprinde angajamente concrete pentru platformele online și pentru sectorul publicitar. Comunicarea din aprilie 2018 face, de asemenea, apel la un ecosistem online mai responsabil, menit să sporească încrederea în furnizorii identificabili de informații și să încurajeze un comportament mai responsabil în mediul online.
- (15) Se impune încurajarea asumării unor angajamente suplimentare în materie de transparență de către entitățile de la nivel național și european – partide politice, fundații și organizații de campanie care acționează în numele partidelor politice sau în cooperare cu acestea – implicate în campanii politice pentru alegerile pentru Parlamentul European. Acțiuni complementare ale autorităților competente, ale partidelor politice, ale fundațiilor și organizațiilor de campanie, precum și ale platformelor online și ale industriei de publicitate de la nivel european și național ar trebui să sporească transparența și protecția drepturilor democratice ale cetățenilor.
- (16) Statele membre ar trebui să încurajeze o astfel de transparență, în special prin promovarea dezvoltării active a persoanelor care se află în spatele mesajelor publicitare și a comunicărilor online cu caracter politic plătite din timpul campaniilor electorale, respectând totodată pe deplin libertatea de exprimare. Se impune încurajarea transparenței în ceea ce privește sursele și quantumul cheltuielilor de campanie dedicate activităților online desfășurate în contextul viitoarelor alegeri pentru Parlamentului European, inclusiv, după caz, prin norme privind transparența.
- (17) Partidele politice, fundațiile și organizațiile de campanie europene și naționale ar trebui, de asemenea, să identifice în mod clar originea mesajelor publicitare și a comunicărilor lor cu caracter politic plătite. Acest lucru ar trebui realizat în așa fel încât informațiile cu privire la originea mesajului să fie ușor de înțeles de către cetățean și să nu poată fi eliminate cu ușurință. O astfel de transparență se impune a fi asigurată în cazul mesajelor publicitare plătite care pledează în favoarea sau împotriva candidaților, precum și în cazul comunicărilor online plătite privind un anumit aspect transmise în perioada campaniei electorale pentru Parlamentul European. În acest sens, statele membre se pot inspira din Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁰, care stabilește cerințe privind recunoașterea comunicațiilor comerciale audiovizuale și interzice comunicațiile audiovizuale cu conținut comercial mascat,

---

⁹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Combaterea dezinformării online: o abordare europeană”, COM(2018) 236 final.

¹⁰ Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) (JO L 95, 15.4.2010, p. 1).

precum și din Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹¹, care interzice publicitatea mascată plătită pentru a promova bunuri și servicii în cadrul conținutului editorial.

- (18) Comportamentul ilegal bazat pe utilizarea tehnologiilor online și care ar putea afecta integritatea procesului electoral din Uniune ar trebui să fie monitorizat îndeaproape de autoritățile competente. În conformitate cu propria ordine juridică, autoritățile competente în materie electorală ar trebui să consolideze cooperarea cu autoritățile responsabile în ceea ce privește monitorizarea și aplicarea normelor referitoare la activitățile online, inclusiv cu autoritățile de protecție a datelor și cu autoritățile responsabile de securitatea cibernetică și cu autoritățile de asigurare a respectării legii. Înființarea unor astfel de rețele naționale de cooperare în materie electorală ar trebui să contribuie la depistarea rapidă a potențialelor amenințări la adresa alegerilor pentru Parlamentul European și la aplicarea rapidă a normelor existente, inclusiv prin impunerea de sancțiuni în contextul electoral relevant, de exemplu eventuale sancțiuni financiare, precum rambursarea contribuțiilor publice, sau, în urma unor anchete penale, aplicarea de sancțiuni penale. Rețelele naționale de cooperare în materie electorală ar trebui să numească puncte de contact care să participe la o rețea europeană de cooperare pentru alegerile la Parlamentul European. Rețeaua europeană de cooperare ar contribui la semnalarea amenințărilor, la schimburile de bune practici între rețelele naționale, la discutarea soluțiilor comune la provocările identificate și la încurajarea proiectelor și a exercițiilor comune în rândul rețelelor naționale.
- (19) Rețelele naționale de cooperare în materie electorală ar trebui să servească și drept platforme pentru a semnala potențiale amenințări, pentru a face schimb de informații și de cele mai bune practici și pentru a colabora cu privire la aplicarea normelor electorale în mediul online și cu privire la acțiunile menite să asigure respectarea normelor.
- (20) Statele membre ar trebui să sprijine aceste rețele și să se asigure că dispun de mijloacele necesare pentru a permite schimbul rapid și sigur de informații.
- (21) Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului¹² furnizează un cadru de reglementare pentru a permite interacțiuni electronice sigure și fără întreruperi între cetățeni și autoritățile publice.
- (22) Articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, articolul 16 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului¹³ garantează protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv atunci când datele cu caracter personal ale acestora sunt prelucrate în contextul alegerilor.

---

¹¹ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 11.6.2005, p. 22).

¹² Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (JO L 257, 28.8.2014, p. 73).

¹³ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește condițiile aplicabile în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, printre care se numără legalitatea, echitatea, transparența și securitatea datelor. De asemenea, acest regulament precizează drepturile persoanelor, cum ar fi dreptul de acces, de rectificare și de ștergere. Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁴ reglementează comunicațiile nesolicitate în scopuri comerciale directe, inclusiv mesajele politice transmise de partidele politice și de alți actori implicați în procesul electoral. De asemenea, directiva sus-menționată garantează confidențialitatea și protejează informațiile stocate pe echipamentul terminal al unui utilizator, cum ar fi un smartphone sau un computer. Regulamentul (UE) 2016/679 prevede numirea unor autorități independente de supraveghere în domeniul protecției datelor, responsabile de monitorizarea și asigurarea conformității cu dispozițiile respective.

- (23) Ar trebui să fie posibil să li se impună sancțiuni partidelor politice sau fundațiilor politice care profită de încălcarea normelor privind protecția datelor în scopul influențării deliberate a rezultatului alegerilor pentru Parlamentul European. Statele membre ar trebui să fie încurajate să prevadă astfel de sancțiuni la nivel național.
- (24) La nivel european, Comisia propune modificarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014, pentru a se prevedea astfel de sancțiuni pentru partidele politice și fundațiile politice europene.
- (25) Procesele electorale sunt vulnerabile la amenințările hibride, inclusiv atacurile facilitate de tehnologiile informatice și eludarea online a garanțiilor convenționale suportate de țările terțe. În cadrul Comunicării comune din 13 iunie 2018 privind creșterea rezilienței și consolidarea capacităților necesare pentru a aborda amenințările hibride¹⁵, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și Comisia au identificat domeniile în care ar trebui să fie intensificate acțiunile vizând aprofundarea și consolidarea contribuției esențiale a UE la abordarea amenințărilor hibride, inclusiv în ceea ce privește capacitatea de a detecta amenințările hibride, comunicarea strategică, dezvoltarea rezilienței și prevenirea atacurilor în sectorul securității cibernetice. Un plan de acțiune revizuit, care se axează pe combaterea dezinformării, a fost solicitat de Consiliul European și urmează să fie elaborat până în decembrie 2018.
- (26) Schimbul de experiență între statele membre cu privire la incidentele cibernetice este esențial. Astfel de incidente sunt adesea similare în diferite state membre. În septembrie 2017, Comunicarea comună a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și a Comisiei Europene privind securitatea cibernetică¹⁶ recunoaște necesitatea unei reacții cuprinzătoare în vederea construirii unei securități cibernetice puternice pentru Uniune, care să fie bazată pe reziliență, prevenire și apărare.
- (27) Directiva 2013/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului armonizează definițiile infracțiunilor și a nivelurilor maxime de sancțiuni minime în ceea ce

---

¹⁴ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

¹⁵ Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu intitulată „Creșterea rezilienței și consolidarea capacităților necesare pentru a aborda amenințările hibride”, JOIN(2018) 16 final.

¹⁶ Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu intitulată „Reziliență, prevenire și apărare: construirea unei securități cibernetice puternice pentru UE”, JOIN/2017/0450 final.

privește atacurile împotriva sistemelor informatice. Atacurile împotriva sistemelor informatice care afectează sistemele informatice din infrastructura critică sunt recunoscute drept o circumstanță agravantă specifică. În cazul în care atacurile împotriva sistemelor informatice vizează procesele electorale, ar trebui să fie avute în vedere anchete penale care pot duce la urmărirea penală a persoanelor fizice sau juridice prin aplicarea unor sancțiuni corespunzătoare.

- (28) Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului stabilește măsuri în vederea obținerii unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice și prevede numirea unor autorități competente responsabile de monitorizarea aplicării sale. Directiva a instituit o rețea a echipelor de intervenție în caz de incidente de securitate informatică („rețeaua CSIRT”), care promovează o cooperare operațională rapidă și eficace. Această rețea ar trebui să permită schimbul de informații operaționale privind incidentele de securitate informatică. Pentru a sprijini și a facilita cooperarea strategică și schimbul de informații între statele membre, directiva a instituit, de asemenea, Grupul de cooperare compus din reprezentanți ai statelor membre, ai Comisiei și ai ENISA. În perspectiva alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European, această instituție a solicitat Grupului de cooperare să introducă securitatea cibernetică în cadrul alegerilor din 2019. În acest scop, Grupul de cooperare instituit în temeiul Directivei (UE) 2016/1148 a lucrat și a convenit asupra unui compendiu privind securitatea cibernetică a tehnologiei electorale. Compendiul furnizează îndrumări practice pentru autoritățile din domeniul securității cibernetică și organismele responsabile de gestionarea alegerilor.
- (29) Participarea la viața democratică a Uniunii este o chestiune de interes comun. Deși prezenta recomandare se concentrează asupra alegerilor pentru Parlamentul European, statele membre sunt încurajate să aplice principiile prezentei recomandări și în cazul altor alegeri și referendumuri pe care le organizează la nivel național,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

Rețele de cooperare în materie electorală

- (1) Fiecare stat membru ar trebui să înființeze o rețea electorală națională, implicând autoritățile naționale competente în materie electorală și autoritățile responsabile de monitorizarea și asigurarea respectării normelor privind activitățile online relevante pentru contextul electoral, în special:
- autoritățile la care se face referire în Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct;
  - autoritățile competente pentru organizarea alegerilor pentru Parlamentul European;
  - autoritățile de supraveghere instituite în temeiul articolului 51 din Regulamentul (UE) 2016/679;
  - autoritățile de reglementare și/sau organismele desemnate în temeiul Directivei 2010/13/UE;
  - autoritățile competente desemnate în temeiul Directivei (UE) 2016/1148.
- (2) Pentru a sprijini fiecare autoritate națională în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin, rețelele menționate la punctul (1) ar trebui să faciliteze schimbul de informații rapid și securizat cu privire la chestiunile care pot avea un impact asupra alegerilor pentru Parlamentul European, inclusiv prin identificarea în comun a amenințărilor și

a lacunelor, prin împărtășirea constatărilor și a expertizei și prin colaborarea cu privire la aplicarea normelor relevante în mediul online și la asigurarea respectării acestora.

- (3) Rețelele menționate la punctul (1) ar trebui, ori de câte ori este cazul, în conformitate cu dreptul național, să consulte autoritățile naționale relevante responsabile de asigurarea respectării legii și să coopereze cu acestea. După caz, cooperarea la nivel european dintre autoritățile naționale responsabile de asigurarea respectării legii poate fi facilitată de Europol.
- (4) Statele membre ar trebui să furnizeze sprijinul necesar rețelelor menționate la punctul (1) și să se asigure că dispun de mijloacele necesare pentru a permite schimbul rapid și sigur de informații.
- (5) Pentru a facilita schimbul de expertiză și de cele mai bune practici între statele membre, inclusiv în ceea ce privește amenințările, lacunele și asigurarea respectării legii, fiecare stat membru ar trebui să desemneze un punct de contact unic pentru punerea în aplicare a prezentei recomandări. Coordonatele punctului de contact ar trebui comunicate celorlalte state membre și Comisiei. Statele membre sunt încurajate să se reunească, cu sprijinul Comisiei, în cadrul unei rețele europene de coordonare a alegerilor pentru Parlamentul European, cât de curând posibil pentru a fi cât mai bine pregătite să asigure protecția alegerilor din 2019.
- (6) Autoritățile de supraveghere instituite în temeiul articolului 51 din Regulamentul (UE) 2016/679 ar trebui, în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul dreptului Uniunii și al dreptului național, să informeze imediat și proactiv Autoritatea pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene¹⁷ cu privire la orice decizie prin care se constată că o persoană fizică sau juridică a încălcat normele aplicabile privind protecția datelor cu caracter personal, în cazul în care acest lucru rezultă din decizia respectivă sau în cazul în care există alte motive întemeiate pentru a considera că încălcarea are legătură cu activitățile politice ale unui partid politic european sau ale unei fundații politice europene desfășurate în vederea influențării alegerilor pentru Parlamentul European.

Transparența în materie de publicitate politică înainte de alegerile pentru Parlamentul European

- (7) Statele membre ar trebui, în conformitate cu propriile norme aplicabile, să încurajeze și să faciliteze transparența mesajelor publicitare și a comunicărilor online cu caracter politic plătite. Statele membre ar trebui să promoveze divulgarea activă către cetățenii Uniunii a informațiilor cu privire la partidul politic, la campania politică sau la grupul de sprijin politic ce se află în spatele mesajelor publicitare și a comunicărilor online cu caracter politic plătite. De asemenea, statele membre ar trebui să încurajeze divulgarea informațiilor privind cheltuielile de campanie pentru activitățile online, inclusiv mesajele publicitare și comunicările online cu caracter politic plătite, precum și divulgarea informațiilor privind orice criterii de direcționare utilizate în contextul difuzării respectivelor mesaje publicitare și comunicări. În cazul în care nu se asigură o astfel de transparență, statele membre ar trebui să impună sancțiuni în contextul electoral relevant.

---

¹⁷ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1141/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene (JO L 317, 4.11.2014, p. 1-27).

- (8) Partidele politice, fundațiile și organizațiile de campanie europene și naționale ar trebui să se asigure că cetățenii Uniunii pot recunoaște cu ușurință mesajele publicitare și comunicările online cu caracter politic plătite, precum și partidul, fundația sau organizația din spatele acestora.
- (9) Partidele politice, fundațiile și organizațiile de campanie europene și naționale ar trebui să pună la dispoziție pe paginile lor web informații privind cheltuielile de campanie pentru activitățile online, inclusiv pentru mesajele publicitare și comunicările online cu caracter politic plătite, precum și informații privind orice criterii de direcționare utilizate în contextul difuzării respectivelor mesaje publicitare și comunicări.
- (10) Partidele politice europene și naționale, fundațiile și organizațiile de campanie ar trebui să pună la dispoziția publicului pe site-urile lor web mesajele lor publicitare și comunicările lor online cu caracter politic plătite sau linkuri către acestea.

Sanțiuni corespunzătoare aplicate în cazul încălcării normelor privind protecția datelor cu caracter personal în contextul alegerilor pentru Parlamentul European

- (11) Statele membre ar trebui să aplice sancțiuni corespunzătoare partidelor și fundațiilor politice de la nivel național și regional în cazul constatării unor încălcări ale normelor privind protecția datelor cu caracter personal care sunt utilizate pentru a influența sau a încerca în mod deliberat să influențeze alegerile pentru Parlamentul European.

Securitatea cibernetică în contextul alegerilor pentru Parlamentul European

- (12) Statele membre ar trebui să ia măsurile tehnice și organizatorice corespunzătoare și proporționale pentru gestionarea riscurilor la adresa securității rețelelor și a sistemelor informatice utilizate pentru organizarea alegerilor pentru Parlamentul European.
- (13) Având în vedere particularitățile alegerilor pentru Parlamentul European, statele membre ar trebui să aplice compendiul elaborat de Grupul de cooperare instituit prin Directiva (UE) 2016/1148 pe parcursul diverselor etape ale procesului electoral.
- (14) În contextul organizării alegerilor pentru Parlamentul European, statele membre ar trebui să adopte măsuri tehnice specifice pentru a asigura disponibilitatea, autenticitatea, confidențialitatea și integritatea serviciilor electorale care se bazează pe rețele și sisteme informatice. Pentru a garanta buna desfășurare a fiecărei faze a alegerilor, statele membre ar trebui să protejeze în mod adecvat rețelele și sistemele utilizate pentru înregistrarea listelor electorale și a candidaților; pentru colectarea, prelucrarea și numărarea voturilor; pentru publicarea și comunicarea rezultatelor alegerilor către publicul larg.
- (15) Partidele politice, fundațiile și organizațiile de campanie europene și naționale ar trebui să pună în aplicare măsuri specifice și adecvate pentru a preveni incidentele cibernetice și pentru a se proteja împotriva atacurilor cibernetice.
- (16) Statele membre ar trebui să efectueze o evaluare cuprinzătoare a riscurilor asociate alegerilor pentru Parlamentul European în vederea identificării eventualelor incidente cibernetice care ar putea aduce atingere integrității procesului electoral. Statele membre ar trebui să instituie procedurile necesare pentru prevenirea, detectarea, gestionarea atacurilor cibernetice și pentru reacția față de acestea, cu scopul de a minimiza impactul acestora și de a garanta un schimb rapid de informații la toate

nivelurile relevante, de la nivelul tehnic la nivelurile operațional și politic. În acest scop, statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile naționale competente în materie electorală dispun de resurse adecvate, inclusiv de echipamente tehnice și de personal calificat, pentru a putea face față unor astfel de incidente și, în conformitate cu punctul (1), colaborează strâns cu autoritățile naționale competente în vederea asigurării securității rețelelor și a sistemelor informatice, desemnate în conformitate cu articolul 8 din Directiva (UE) 2016/1148.

- (17) În cazul unui incident cibernetic implicând atacuri împotriva sistemelor informatice care vizează procesul electoral, statele membre ar trebui să aibă în vedere o intervenție corespunzătoare în materie de drept penal pe baza Directivei 2013/40/UE privind atacurile împotriva sistemelor informatice. Statele membre ar trebui să asigure o cooperare strânsă între autoritățile naționale competente, autoritățile responsabile de securitatea cibernetică și cele responsabile de asigurarea respectării legii, astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2016/1148 și în conformitate cu punctul (1); aceste acțiuni pot fi coordonate la nivel european de către Europol, dacă este cazul.
- (18) Statele membre ar trebui să recunoască vulnerabilitatea proceselor electorale față de amenințările hibride și ar trebui să ia în considerare o intervenție adecvată pentru a contracara activitățile ostile, inclusiv măsurile abordate în cadrul Comunicării comune din 13 iunie 2018 a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și a Comisiei privind creșterea rezilienței și consolidarea capacităților necesare pentru a aborda amenințările hibride.

Activități de sensibilizare

- (19) Statele membre ar trebui să colaboreze cu părți terțe, inclusiv cu mass-media, cu platforme online și cu furnizori de tehnologie a informației, în vederea derulării unor activități de sensibilizare vizând intensificarea transparenței alegerilor și consolidarea încrederii în procesele electorale.

Prezenta recomandare se adresează statelor membre și partidelor politice, fundațiilor și organizațiilor de campanie europene și naționale. Statele membre sunt încurajate să aplice principiile prezentei recomandări și în cazul altor alegeri și referendumuri pe care le organizează la nivel național.

Adoptată la Bruxelles, 12.9.2018

*Pentru Comisie,
Věra JOUROVÁ
Membru al Comisiei*

COPIE CONFORMĂ CU ORIGINALUL
Pentru Secretarul general,

Jordi AYET PUIGARNAU
Director Grefă
COMISIA EUROPEANA